

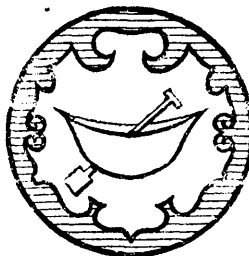
DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18.

Administracja czynna od godz. 9--12 wp.
Redakcja od godz. 2--3 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 1000.--
Miesięcznie . „ 300.--

M. ŁODZI

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery szpalty na stronie) Mk. 75.-Przed tekstem Mk. 200.- za wiersz (dwie szpalty na stronie). Drobne 25 marek za wyrz. Najmniejsze ogłoszenie mk. 250.--

Cena egzemplarza 75 Marek

№ 32. (148.)

Łódź, wtorek 8 sierpnia 1922 r.

Rok IV.

STANISŁAW KEMPNER

Naczelnik Wydz. Zdrowotn. Publ.

Trzyletnie Wydziału Zdrowotności Publicznej 1919-1921 r.

(Dokończenie).

Dom Izolacyjny.

W okresie sprawozdawczym osoby będące zetknięte z chorymi na tyfus płamisty, tyfus powrotny, drętwięc karku, ospę i cholerę były izolowane w przeciągu 3 dni, a w wyjątkowych razach 21 dni po tyfusie płamistym, w przeciągu 20 dni po ospie, w przeciągu 3 dni po drętwięc karku.

Izolanci byli pod opieką lekarską, żywieni na koszt miasta, otrzymując pościel i ubranie miejskie. Codziennie jest mierzona im temperatura ciała, a w razie jej podwyższenia, gorączkowy bywa pomieszczony w sali gorączkowej z wiedzą lekarza ordynatora. Izolowani są segregowani podług rodzaju choroby, a w miarę możności, podług rodzin, wyznania, wieku i płci. Zgoła niedopuszczalnem było izolowanie w jednym pomieszczeniu rodziny chorego na dur wysypkowy z rodziną chorego na ospę, lub drętwięc karku. Naczynia stołowe izolantów dla każdej kategorii są oddzielne.

W Domu Izolacyjnym w okresie sprawozdawczym przebywało ogółem 4638 osób, które spędziły dni 17744. W tem chrześcijan mężczyzn 4720, kobiet 6050, żydów mężczyzn 3279, kobiet 3695, ogółem mężczyźni dni szpitalnych 7999, kobiety 9.745, razem 17744, w tem dorośli 10403, małoletni 7341.

Zarządzono izolacje z powodu choroby: tyfusa płamistego 4180, tyfusa powrotnego 61, drętwięc karku 386 osób.

Wydział Statystyczny przy Magistracie m. Łodzi w referacie ze statystyki o 3-ech leciach 1918/20 pisze: „ogólnie w 3-leciu 1918/20 widzimy absolutną przewagę żydów; z poszczególnych lat 3-cia tylko 1918 r. w Domu Izolacyjnym daje absolutną większość żydom. W 2-leciu 1919/20 jest absolutna większość chrześcijan, nie pokrywa ona ogólnie w 3-leciu większości żydów z roku 1918.

Zbiornia Miejska.

W Zbiorni znajdują czasowy przytułek ludzie dostarczeni przez policję lub Pogotowie Ratunkowe, zabrani z ulicy w stanie omdlenia, nieprzytomni, bezdomni, umysłowo-chorzy i t. p.

Zc Zbiorni chorzy w razie potrzeby kierowani są do szpitala, przytułków dla nieuleczalnych, ewent. po ogrzaniu, skierowani do domu, o ile go posiadają. Przy Zbiorni znajduje się założony w roku 1921 niewielki oddział na 6 łóżek dla umysłowo-chorych, zatrzymanych na ulicach miasta.

Ogólna liczba osób w 3-leciu, przebywających w Zbiorni Miejskiej: chrześcijan mężczyzn dorosłych 479, kobiet chrześc. dorosłych 419, małoletnich chrześc. chłopców 48, dziewcząt 28, razem chrześc. 974. Razem żydów 219. Ogółem osób 1193. Ogólna liczba dni szpitalnych 20612.

Prosektorjum.

W okresie sprawozdawczym do Prosektorjum Miejskiego, mieszczącego się przy ul. Łąkowej № 32 dostarczono 801 zwłok, na których wykonano 452 sekcje, rozbiorów histopatologicznych wykonano 456. Przy Prosektorjum znajduje się Pracownia Anatomopatologiczna. W lutym 1920 r. przy Prosektorjum otworzono małe muzeum anatomiczno-patologiczne mikroskopowe. Kierownikiem Prosektorjum jest lekarz prosektor, mający do pomocy laborantkę do przygotowania aparatów anatomopatologicznych oraz sanitariusza. Badania histo-patologiczne wykonywane są nie tylko z materiału miejscowego, lecz przysyłane są z miasta i ze szpitali miejskich.

Prosektorjum posiada własną bibliotekę. Budynek Prosektorjum jest skanalizowany. Urządzenie dotu biologicznego dokonane zostało w 1919 roku.

Ambulatorja miejskie.

Dwa miejskie ambulatorja w okresie sprawozdawczym zyskują sobie coraz szersze rozpowszechnienie, o którego korzyściach pod względem zdrowotnym nie potrzeba chyba wzmiankować.

W pierwszym ambulatorjum miejskiem przy ul. Batacki Rynek № 3 udzielono bezpłatnych porad lekarskich 75441 osobom, w drugim miejskiem ambulatorjum przy ul. Sawalskiej № 1, udzielono bezpłatnych porad lekarskich 40997.

Ambulatorja położone są na przeciwległych krańcach miasta (północnym i wschodnim) i oddane do dyspozycji najbiedniejszej ludności m. Łodzi. Niezależnie od porad lekarskich chorzy otrzymują z Miejskiej Apteki Szpitalnej bezpłatnie na recepty lekarstwa.

Miejski Oddział Przewozu Chorych.

Wysłano karetki do osób w 1919 r. — 3403, w 1920 r. — 4445, w 1921 r. — 3997. Razem 11855 osób przewieziono. Przewieziono chorych ogółem 9749. Przewieziono zwłok 468. Wysłano karetki, lecz nie przewieziono chorych 1618. Z pośród chorób zakaźnych przewieziono z powodu tyfusu plamistego 1733 osób, z powodu tyfusu brzuszego 3229 osób, z powodu tyfusu powrotnego 30 osób, z powodu płonicy 344 osoby, z powodu czerwonki 470 osób, z powodu gruźlicy 583 osoby, z powodu dżumy karku 67 osoby, z powodu przynioty 91 osób. Z pośród chorych niezakaźnych: z powodu obłąkania 156 osób, inne zachorowania 2504.

Pogotowie Ratunkowe.

Pogotowie Ratunkowe amiatowione zostało z dniem 1 września 1920 roku.

Działalność:

		1919 [IV - XII]	1920	1921	RAZEM		
W	W	Ogółem	2528	2823	3077	8228	
		Wypadki	1522	1762	1973	5257	
		od 9 rano do 9 wieczór	1232	1369	1415	4016	
		„ 9 wieczór do 9 rano	290	393	558	1241	
	przewozy	806	1061	1104	2971		
P	K	Udzielono pomocy	Na stacji pogotowia	281	279	267	827
			wyjazdy	1241	1483	1706	4430
			odwołano, niezast. odw.	114	127	138	379
			Udzielono pomocy	1408	1635	1835	4878
			mężczyznom	659	747	845	2251
			kobietom	555	657	736	1948
			dzieciom (do lat 15)	194	231	254	679
P	A	Rodzaj	Uszkodzenia zewnętrzne	829	894	919	2642
			Cierpienia wewnętrzne	354	470	500	1324
			Zatrucia i adaszenia	97	155	236	488
			Porody i poronienia	88	68	123	279
			Obłąkanie	13	17	20	50
			Symulacja	1	2	5	8
			Śmierć	26	29	32	87
W	Y	Przyczyny	Upadnięcia, uderzenia, poranienia	633	571	614	1818
			Najechnania i przejechnania	91	109	124	324
			Rozprawy nożowe	16	23	40	79
			Zamachy samobójcze, samobójstwa	75	104	159	338
			Oparzenia	17	115	51	183
			Zamarznięcia	2	2	—	4
			Zaczadzenia	11	8	15	34
			Zatrucia alkoholem	5	7	19	31
			Nędza	212	300	310	822
			Inne	346	396	503	1245
		Poszkodowanych	677	929	1016	2622	
		Chorych „na żądanie“	129	132	88	349	
P	r	Przewozy	Do szpitali i lecznic	496	638	637	1771
			„ przytatków	220	324	367	911
			„ domu	81	93	86	260
			Na dworce dróg żelaznych	4	5	14	23
		„ stację Pogotowia	5	1	—	6	

		1919	1920	1921	RAZEM	
		Wysłano karet, dla osób	3403	4445	3987	11835
		Przewieziono chorych	2753	3617	3379	9749
		„ zwłoki zmarł.	138	190	140	468
		Nie przewieziono .	512	638	468	1618
C H O R O B Y	Z A K A Z N E	Tyfus plamisty .	899	569	265	1733
		„ brzusznym .	637	1210	1382	3229
		„ powrotny .	3	18	19	40
		Ospa i ospica	1	7	8	16
		„ wietrzna .	—	—	—	—
		Odra	5	—	13	18
		Płonica	74	229	41	344
		Błonica	2	2	6	10
		Róża	21	34	42	97
		Czerwonka	210	163	97	470
		Grypa	4	75	13	92
		Zapalenie płuc	29	101	75	205
		Grażlica	171	200	212	583
		Drewnica karku	6	38	23	67
		Śpiączka	—	12	7	19
		Zimnica	1	3	11	15
		Gorączka połogowa	5	13	10	28
		Tężece	—	2	1	3
		Zakażenie krwi	1	—	3	4
		Wodowstręt	—	—	—	—
		Przymiot	26	16	49	91
		Jaglica	—	—	1	1
		Otrucie włosienicowe	1	1	—	2
		Świerzba	3	8	5	16
		Parczy	4	2	—	6
				Ogółem	2103	2703
NIEZAKAŻNE		Obłąkanie	24	47	85	156
		Inne	626	867	1011	2504
			650	914	1096	2660
		Razem	2753	3617	3379	9749

Kąpiele miejskie.

Zbytecznym jest chyba zaznaczać o korzyściach dla zdrowia, wynikających z częstego używania kąpeli. W mieście z ludnością fabryczną kąpiele nabierają pierwszorzędного znaczenia.

W zrozumieniu doniosłości kąpeli w okresie sprawozdawczym Wydział Zdrowotności Publicznej utrzymywał kilka zakładów kąpielowych nie tylko dla walki z darem plamistym, jako środkiem do tępienia wszy wśród najbiedniejszych sfer naszego miasta, oraz dla kąpania i odswawiania otoczenia chorego na tyfus plamisty, lecz również dla szerokiego ogółu ro-

botniczego urządzono kąpiele, wydawane za minimalną opłatą, wzgl. zupełnie bezpłatnie.

Najodpowiedniejszymi kąpielami okazały się natryski, jako najtańsze i mogące obstażyć największą ilość kąpiących się. Z kąpeli ładowych korzysta bezpłatnie w godzinach rannych wszystka działwa miejskich szkół powszechnych. Rzezy kąpiących się podlegają dezynfekcji w piecu przy pomocy powietrza t. zw. „suchego gorąca“.

W okresie sprawozdawczym miasto dzierżawiło następujące zakłady kąpielowe:

przy ul. Pańskiej № 115, przy ul. Kilińskiego № 120, przy ul. Wolborskiej № 35, przy ul. Kruczej № 11.

W roku 1919 miasto wydzierżawiło na przeciąg lat 8-mia przy ul. Szkolnej № 11 zakład kąpielowy. W chwili, kiedy piszemy sprawozdanie niniejsze miasto uzyskało kredyt w wysokości mk. 100 000.000.— na budowę miejskiej łaźni, która stanie przy Wodnym Rynku. Roboty przy budowie już rozpoczęto.

Dane statystyczne.

W 3-leciu, 1919—21 w pierwszym zakładzie kąpielowym przy ul. Pańskiej № 115 i Szkolnej № 11 wykąpano:

w roku 1919	250050 osób
„ 1920	311666 „
„ 1921	272718 „
razem wykąpano i odwszawiono	834434 „

Miejska Izba Odkazająca.

W okresie sprawozdawczym Kamera Dezynfekcyjną posiadała 6 ruchomych aparatów dezynfekcyjnych, liczba aparatów formalinowych wynosiła 100 szt., liczba aparatów do sulfarkozy 80 szt.

Personel Kamery składał się z 4-eh brygad po 3 osoby, i 2-eh brygad dezynfekcyjnych po 4 osoby. Nadto funkcjonował stały nieruchomy kocioł dezynfekcyjny w którym darmo, lub za nieznaczną opłatą każdy mieszkaniec m. Łodzi mógł dokonać dezynfekcji rzezy. Na czele kamery (Izby) pozostawał kierownik — inżynier — chemik. W kotle nieruchomym w roku 1919 odkażono 62867 f. rzezy, w roku 1920 — 56830 f. rzezy, w 1921 r. 49370 f. rzezy. Odkażono ubikacji w 1919 r. — 38077, w roku 1920 r. — 32291, w roku 1921 — 11110. — Dokonano odkazeń po tyfusie powrotnym 6039 mtr. cub., po tyfusie plamistym 165568, po tyfusie brzuszny 135520, po czerwonce 41111, po gruźlicy 86283, po ospie 1200, po błonicy 15798, płonicy 311761.

Działalność zakładów pomocniczych.

Celem sprawnego funkcjonowania gospodarstwa Wydziału Zdrowotności Publicznej uruchomione zostały przy ul. Szkolnej Nr. 11 specjalne zakłady reparacyjne, które mają na celu konserwowanie i naprawy urządzeń technicznych, mechanicznych, kanalizacyjnych i wodociągowych, instalacji i ogrzewań centralnych, studzien i kotłów, mieszczących się w instytucjach Wydziału Zdrowotności Publicznej

We wrześniu 1921 r. urządzona została przez Wydział Zdrowotności Publicznej szwalnia miejska, w której dokonywane są: szybie nowej bielizny, oraz naprawa bielizny dla instytucji Wydziału Zdrowotności Publicznej.

Przy Wydziale Zdrowotności Publicznej stale funkcjonuje magazyn centralny, mieszczący się przy Placu Wolności Nr. 14. Magazyn ten gro-

małdzi zapasy żywności oraz wszelkich materiałów, z wyjątkiem opałowch, na potrzeby instytucyj Wydziału Zdrowotności Publicznej.

Przejęcie Państwowej służby weterynaryjnej.

Z dniem 1-go stycznia 1922 r. Magistrat m. Łodzi przejął Państwową Służbę Weterynaryjną, sprawowaną dotychczas przez Komisarjat Rządu na m. Łódź. Utworzono Urząd Weterynaryjny przy Wydziale Zdrowotności Publicznej, na czele z Inspektorem Weterynaryjnym m. Łodzi.

W zakres pracy Urzędu wchodzi czynności, wpływające z charakteru służby nie tylko weterynaryj samorządowej, lecz i weterynaryj państwowej.

Dział sprawozdawczy.

PROTOKUŁ

posiedzenia Rady Patronackiej, odbytego w dn. 15 marca 1922 r. pod przewodnictwem ławnika Dr-owej Kłuszyńskiej, w obecności Patrona—Sędziego Jackowskiego, Mec. Józefa Adamowicza i reprezentantów następujących instytucyj:

Schroniska św. Stanisława Kostki, Ks. Kanonika Szczepańskiego; Wojewódzkiego Wydz. Pracy i Opieki Społ., Del. Lewandowski; Ochrony Bałackiej, Sędziego Odyńca; Domu Sierot Łoźnierskich, ppłk. Zofji Skrutkowskiej; Polsko-Amer. Kom. Pom. Dzieciom, kier. Śląskiego; Stow. b. Wojskowych, sekretarza Wilkanowskiego; Zarządu Ochrony Marjawiickich, sekretarza Pawła Wiechowicza, Pow. Urzędu Ziemskiego, p. Bielawskiego; Łódź. Żyd. T-wo Piel. Chor. „Bykar-Cholim“, p. Aleksandar Kempnera; „Przytuliska“, p. Berlinerblautowej; Żyd. T-wo Ochr. Kob., p. Zylbergowej; T-wo Ochrony Kobiet Chrześc., p. Sławińskiej; Wydziału Statyst. Mag. m. Łodzi, p. Edwarda Rosseta; Domu Sierot z r. 1916, p. Ramkowskiego.

Sekretarzował p. Julja Sroczyńska Porządek dzienny obejmował:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia,
- 2) ustalenie terminu następnego posiedzenia Rady Patronackiej,
- 3) omówienie projektów i pożyczek Patronatu w sprawie dokształcania zdemobilizowanych żołnierzy i dostarczania im pracy.

4) sprawa uchwalenia wniosku Patronatu w przedmiocie tymczasowego wprowadzenia w zastosowanie na obszarze b. Królestwa Polskiego przepisów par. 443 — 481 (Ust. z dn. 30 stycznia 1877 r. Dz. Praw. P. z r. 1877 № 6 str. 83 — 245 w sprawach o alimenty dla matek i dzieci nieślubnych i skierowanie powyższego do Komisji Prawniczej, w celu przedłożenia Sejmowi,

5) sprawozdanie wybranych na posiedzenia w dnia 16. II. 1922 r. referentów oraz wnioskodawcy w przedmiocie objęcia przez sekcję „D“ Patronatu — Opieki nad Więźniami,

6) omówienie współdziałania członków Rady Patronackiej w przedmiocie zorganizowania przy Patronacie sądów polubownych,

7) wolne wnioski.

Po zaakceptowaniu protokołu z ostatniego posiedzenia Rady, wyznaczono termin następnego — na dzień 24 kwiecień r. b. godz. 1-a p. p.

Do wiadomości przyjęto:

1) polecenie Województwa Łódzkiego, wydane pp. przewodniczącym Wydziałów Powiatowych, oraz Prezydentom miast wydzielonych w sprawie popierania asilowań Patronatu, zmierzających do obsadzenia wakujących posad zdemobilizowanymi.

2) Treść odczytu, skierowanej do Komisji Prawniczej Sejmu Ustawodawczego Rzeczypospolitej, w sprawie stworzenia podstaw prawnych dla racjonalnej walki z żebractwem u nieletnich i dorosłych i wprowadzenia w tym celu w zastosowanie przepisów, obowiązujących w b. za-

borze pruskim łącznie z rozporządzeniami b. Gien. Gub. Warsz.

3) Sprawozdanie z podjętych starań w przedmiocie zorganizowania przy Szkole Rzemiosł praktycznych kursów dokształcających narazie dla 30 zdemobilizowanych branży żelaznej.

Na skutek poraszonej przez przedstawiciela b. wojskowych sprawy pomijania zdemobilizowanych przy obsadzaniu posad przez Min. Pracy i Opieki Społecznej, jak również Kasę Chorych, postanowiono zasięgnąć informacyj, czy powyższe zarzuty są słuszne i jakie są przyczyny odrzucania ofert b. wojskowych.

Przechodząc kolejno do 4 punktu porządku dziennego, uchwalono zwrócić się do Komisji Prawniczej Sejmu Ustawodawczego z projektem tymczasowego wprowadzenia w zastosowanie na obszarze b. Król. Polskiego przepisów par. 443 — 481 Ust. z dnia 30 stycznia 1877 r. w sprawach o alimenty dla matek i dzieci nieślubnych.

Z uwagi na spowodowany brak miejsc w „Żłobku“, wskutek obciążenia go przez dzieci zamiejscowe, zwrócić się z apelem do Związków Powiatowych i Urzędów Gminnych wzgl. Sejmików o wyasygnowanie pewnych funduszy na utworzenie filii „Żłobka“.

Wobec zawieszenia czynności Patronatu Opieki nad więźniami przystąpić do planowego zorganizowania akcji pomocy więźniom i opracowania projektu ewentualnego przejęcia funkcji tegoż przez Sekcję „D“ Patronatu.

Po referowaniu przez Sędziego Jackowskiego wniosku w przedmiocie zorganizowania przy Patronacie sądów polubownych i ożywionej na ten temat dyskusji — Rada Patronacka uznała w zasadzie celowość utworzenia tego rodzaju instytucji i powierzyła Patronowi opracowanie projektu organizacji i warunków korzystania stron z powyższej instytucji.

Na wniosek przewodniczącej Wydziału Op. Społ. postanowiono wziąć

udział w organizowanym przez Magistrat m. Łodzi zjeździe wszystkich istniejących na ziemiach Rzplitej Polskiej Opiek Społecznych odbyć się mającym w drugiej połowie maja 1922 r.

Odczytaniem sprawozdania liczbowego za okres od 1-go stycznia do 15-go marca 1922 r. posiedzenie o godz. 8-ej m. 15 zakończono.

Przewodniczący: (—) Kłuszyńska.

Sekretarz: (—) Sroczyńska.

PROTOKUŁ

posiedzenia Rady Patronackiej, odbytego dn. 24 kwietnia r. b. o godz. 1-ej pp. pod przewodnictwem decernenta W. O. S. — p. Kłuszyńskiej przy współudziale sędziego Jackowskiego, prof. Adamowicza, oraz reprezentantów następujących instytucyj:

Dowództwa Okr. Korpusowego — płk. Saskiego, Polsko-Am. Kom. Pom. Dzieciom, insp. Grotowskiego, kier. p. Śląskiego, T-wa Domu Sierot Żołnierskich, ptk. p. Zofji Skratkowskiej, T-wa Opieki nad dziećmi „Gniazdo“ — p. Eugenji Kaiserbrechtowej, T-wa Opieki nad sierotami i dziećmi rezerwistów, p. Elżbiety Wajsowej, Narodowej Organizacji Kobiet, p. Wiktorji Credowej, T-wa Weteranów — p. Franciszka Jaśkiewicza, Zarządu Ochrony Marjawiekich — p. Pawła Wiechowicza, Żyd. T-wa Ochr. Kobiet — p. Ludwiki Zylberbergowej, Żyd. Dom Sierot — p. Reibembacha, „Kropki Mleka“ — Dr. Maybaum-Marzyńskiego, „Uzdrowiska“, p. Aleksandra Kempnera.

Protokołowała p. J. Sroczyńska.

Porządek dzienny, zaakceptowany przez zebranych, obejmował:

1) odczytanie protokołu ostatniego posiedzenia;

2) obmyślenie konstrukcji prawnej, w celu umożliwienia realizacji projektów Nar. Organizacji Kobiet w przyścisłej z pomocą niemowlęcia i matek karmiącej

a) przy organizacji pośrednictwa na prowincji, w celu dostarczania pracy matkom karmiącym i umieszczenia tychże wraz z dzieckiem,

b) przy organizacji domu pracy zarobkowej dla matek karmiących,

c) przy pojedynczym umieszczeniu niemowląt na wsi (na mamki),

3) sprawa planów Y. M. C. A. w odniesieniu do małoletnich dzieci ulicy;

4) sprawa wciągnięcia komunalnych Związków Powiatowych do współpracy z organizacyjną działalnością miasta w dziedzinie opieki społecznej;

5) ustalenie terminu następnego posiedzenia Rady Patronackiej;

6) sprawa przedstawienia przez członków Rady Patronackiej uwag i wniosków, w celu ich omówienia na zjeździe w Warszawie, w związku z nowym planem reformy społecznej;

7) Wolne wnioski.

W związku z odczytaniem i przyjęciem protokołu zgłosiła przewodnicząca informację, że termin zjazdu opiek społecznych odroczony został do dnia 17 i 18 czerwca r. b. z uwagi na odbyć się mający w drugiej połowie maja Zjazd Związku Miast.

Przyjąwszy do wiadomości projekty i poczynienia Narodowej Organizacji Kobiet w przedmiocie niesienia pomocy matkom karmiącym i ich dzieciom i, zważywszy trudności, na jakie niewątpliwie napotykanoby, chcąc zatrudnić większą ich ilość w jednym majątku, postanowiono:

1) zwrócić się z propozycją do władz miarodajnych o zorganizowanie w Województwie Łódzkim jednego lub dwa domów zarobkowych.

W zakres zajęć wchodziłoby: koszykarstwo, płecenie słomianek, lepienie pudełek i torebek.

2) założyć Narodowej Org. Kobiet kontynuowanie dostarczania pracy matkom i umieszczenia ich wraz z dziećmi na wsiach.

W przedmiocie planów Y. M. C. A. i wniosków Urzędu Wojewódzkiego w odniesieniu do małoletnich dzieci ulicy postanowiono:

a) zgodnie z zajęciem przez Wydział Opieki społecznej stanowiskiem, ewent. kandydatów kierować do organizowanych bars i domów wychowawczych,

b) odnieść się do Wydziału Oświaty i Kultury o współdziałanie,

c) zwrócić się do redakcji pism o zatrudnianie sprządaż osób starszych miast dzieci,

d) tęplę wszelkimi sposobami szerząc się demoralizację wśród dzieci,

e) wystąpić do odnośnych władz z prośbą o zapobieżenie gorszącemu zachowaniu się dzieci ulicy przy zbiegu Nawrot i Sienkiewicza, oraz przed Grand Hotelem.—

Wystąpienie do Związków Komunalnych i Powiatowych celem wciągnięcia ich do współpracy w dziedzinie opieki społecznej — postanowiono odroczyć ze względu na to, że w najbliższym okresie czasu na porządek dzienny obrad Sejmu wchodzi ustawa o opiece społecznej.

Następne posiedzenie Rady Patronackiej postanowiono odbyć w dniu 31 maja 1922 r. o godz. 6-ej pp.

Wyboru delegatów i zebrania materiałów i wniosków na zjazd opiek społecznych postanowiono dokonać na przyszłym posiedzeniu Rady Patronackiej.

Na tem posiedzenie o godz. 2 $\frac{1}{2}$ pp. zakończono.—

Przewodniczący: (—) Kłuszyńska.

Sekretarz: (—) Sroczyńska.

SPRAWOZDANIE

z lustracji gospodarki miejskiej miasta Łodzi.

Reskryptem do p. Wojewody Łódzkiego z dnia 11 maja 1921 roku N. S. M. 499 p. Minister Spraw Wewnętrznych polecił p. **Knapowskiemu** i p. **Kozłowskiemu**, starszym referentom Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, przeprowadzić z ramienia Ministerstwa lustrację gospodarki miejskiej miasta Łodzi, wspólnie z p. **Konicem**, wydelego-

wanym przez Ministerstwo w poro-
zamieniu z Ministerstwem Skarbu.

Ze względu na ogrom pracy przy
powyżej wymienionej lustracji, p.
Wojewoda Łódzki wyznaczył ze
swej strony do Komisji lustracyjnej
p. Węgleńskiego, naczelnika Wydzia-
ła Samorządowego i p. Wojciechow-
skiego, referenta Urzędu Wojewódz-
kiego w Łodzi,

Do prac Komisji, wchodzących
w zakres pewnych specjalności, z
upoważnienia p. Wojewody zaprosze-
ni zostali w charakterze rze-
czoznawców, a mianowicie:

Do lustracji Wydziału Zdrowot-
ności Publicznej, Dr. Skalski, Dyrek-
tor Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia,
do lustracji Wydziału Budownict-
wa — pp. Adolf i Wozniaki, inży-
nierowie Okręgowej Dyrekcji Robót
Publicznych,

do lustracji Wydziału Opieki Spo-
łecznej — inż. Wojciechowski, na-
czelnik Wydziału Opieki Społecznej i

do lustracji Wydziału Plantacyj
Miejskich — inspektor Ogrodnictwa
Urzędu Wojewódzkiego, p. Rozdalski.

Komisja rozpoczęła pracę 24-go
maja 1921 r., kontynuowała ją do
dnia 12 lipca 1921 roku. W tym
czasie p. Konie przez Ministerstwo
Skarbu z Komisji został odwołany,
a z powodu zaszytych zmian w skła-
dzie Komisji, a mianowicie: przenie-
sienia p. Węgleńskiego na stanowisko
starosty w Sandomierzu, oraz prze-
niesienia p. Wojciechowskiego z Wy-
działu Samorządowego do innego
Wydziału i zbytniego obciążenia pra-
cą p. Knapskiego, jako kierownika
Oddziału budżetowo-gospodarczego,
prace lustracyjne zostały zawieszo-
ne. Dopiero 2 stycznia 1922 roku
praca lustracyjna została wznowio-
na przez pp. Kozłowskiego i Polaka,
starszych referentów Urzędu Wojew-
ódzkiego, którzy lustrację dnia 9
kwietnia 1922 roku zakończyli.

Jako wynik lustracji, Komisja
przedłożyła Ministerstwu szczegó-
lę opinię z działalności poszczegół-
nych wydziałów Magistratu.

Niżej przytaczamy ogólny pogląd
Komisji lustracyjnej na gospodarkę
miejską m. Łodzi:

1) że gospodarka Zarządu Miej-
skiego w warunkach, jakie przecho-
dziła naogół, prowadzona jest do-
brze;

2) że zadłużenie miasta, wyno-
szące w przeciągu ostatnich 3 lat
Mk. 775,016,000.— chociaż jest zbyt
znaczne, jednak spowodowane było
brakiem odpowiednich źródeł docho-
dowych;

3) że z chwilą zatwierdzenia
przez Ministerstwo statutowych podat-
kowych: od obrotu produktów prze-
mysłowych, opłat od wyrobów alko-
holowych i podatku od lokalów, do-
chód z których to źródeł spodzie-
wany jest około 1 miljarde marek,
Zarząd Miasta będzie w stanie po-
kryć z własnych dochodów wydatki
administracyjne, a nawet prowadzić
roboty inwestycyjne;

4) że liczba pracowników stale
jest redukowana do niezbędnych ko-
niecności, co bezwarunkowo zmniej-
szy wydatki administracyjne;

5) że płaca urzędników miejskich,
choć jest wyższa stosunkowo od
płac, otrzymywanych przez urzędni-
ków państwowych, jednak jest niż-
szą od płac, otrzymywanych przez
pracowników przemysłu i handlu;

6) że jedynie censurk robotniczy,
ustalony przez Magistrat dla robo-
tników, zatrudnionych przy Zarządzie
Miejskim, jest wyższym od płac ro-
botników w przemyśle, co należało-
by unormować.

Podpisali:

(—) Kazimierz Kozłowski

(—) E. Polak.

**Sprawozdanie z działalności Miej-
skiej Wypożyczalni książek dla
dzieci i młodzieży w czasie od
18 marca — do 1 lipca 1922 roku.**

Biblioteka została otwartą 18 mar-
ca 1922 r., zapisy czytelników zaczę-
ły się 20. III. 1922 r. — Książki za-
częto wydawać 27 marca.—

Biblioteka więc była czynną w
ciągu 73 dni,

w marcu w ciągu . . . 5 dni
 w kwietniu " . . . 22 "
 w maju " . . . 23 "
 w czerwcu " . . . 23 "

Ilość czytelników stałych w dn. 1 lipca — wynosiła 601 osób, (274 chłopców i 327 dziewcząt).

Ilość czytelników przychodzących koło 100 osób.—

Czytelnicy stali w ciągu ubiegłych 3 miesięcy przeczytali 7371 książek,

Z ogólnej ilości 7371 tomów przeczytano:

Dziel treści:

beletrystycznej — 5511 tomów,
 popularno-naukowej 1860 "

Wykaz wieku czytelników

8 lat	9 lat	10 lat	11 lat	12 lat	13 lat	14 lat	15 lat	16 lat	17 lat	18 lat	23
O		S			Ó		B				
6	16	44	50	81	101	158	70	52	16	6	1

Biblioteka dla dzieci i młodzieży posiada książki treści beletrystycznej, popularno-naukowej i czasopisma.—

Beletrystyka jest podzielona na 4 działy:

- 1) Dział bajek i powieści dla dzieci do lat 10,
 - 2) Dział powieści obyczajowej od lat 10,
 - 3) Dział powieści historycznej,
 - 4) Dział podróży i przygód.
- Książki treści popularno-naukowej podzielono na 5 działów:

- 1) przyrodniczy,
- 2) geograficzny,
- 3) historyczny,
- 4) życiorysy,
- 5) sztuka i sport.

Najbardziej poczytną książką z działu powieści i bajek dla dzieci najmłodszych okazała się: 1) „Czerwony Domek” — Kazimierza Kalinowskiego, 2) „O krasnoludkach i Marysi sierotce” — Konopnickiej.

Najpoczytniejszymi książkami z działu powieści obyczajowej okazały się: 1) „Wspomnienia Sieroty” —

Karola Dickensa, 2) „Mały Lord” — F. H. Burnetta, 3) „Chłopcy z placu broni” — F. Molnara, 4) „Co się stało na pensji” — F. H. Burnetta.

Najpoczytniejsze książki z działu powieści historycznej: 1) „Przygody Wojenne” — Wł. Umińskiego, 2) „Stach Szwoleżer” — W. Przyborowskiego.

Najbardziej poczytną książką z działu przygód i podróży jest „Robinson Kruzoe” — D. Defoeego.

Z działu popularno-naukowego największym powodzeniem cieszą się utwory Arabelli B. Buckley „Zwróć oczy na przyrodę” w opracowaniu Marji-Arct-Golczewskiej.

Najwięcej książek przeczytał chłopiec z III oddziału 12-letni Józef Melek (51 tomów).

Najmniejsza ilość książek przeczytana przez czytelników wynosi 6 tom. (6 dzieci). Zauważyliśmy, że największy zapal do czytania okazują dzieci, interesujące się działem powieści historycznej, gdyż równocześnie najchętniej korzystają z książek o treści naukowej.

Bardzo dużo czytają dzieci, lubiące opisy przygód i podróży, te jednak mniej chętnie czytają książki treści poważnej.

Książki, opisujące przygody i podróże, specjalnie lubią chłopcy, z pomiędzy 327 czytelniczek tylko trzy dziewczynki okazują zainteresowanie tym tematem, natomiast chłopcy mało się interesują utworami z życia codziennego (powieść obyczajowa), dział ten jest jednak uprzywilejowany dla dziewczynek; działem powieści historycznej interesują się dziewczynki i chłopcy w jednakowej mierze. Zauważyliśmy również, że dzieci wyznania mojżeszowego wykazują specjalne zamiłowanie do poezji.

Z pomiędzy ogólnej liczby 601 czytelników troje dzieci nie chce czytać książek treści beletrystycznej i stale prosi o książki naukowe.

Z katalogów dzieci szkolnych korzystać od III oddziału szkolnego.

Planowość w czytaniu zauważono u dzieci od VI oddziału poczynając.

Przy wydawaniu z Biblioteki książek szczególnie treści historycznej i naukowej sprawdza się, czy dziecko do przeczytania jej jest przygotowane i z przyjemnością zaznacza się, że poziom umysłowy dzieci szkół powszechnych jest wysoki i dzieci dużo mają wiadomości, szczególnie z dziedziny historii Polski i przyrody.

Z historii Polski dzieci szczególnie się interesują dziejami porzbiłowami.

Zadaniem i celem Biblioteki jest zaopatrzenie dzieci w książki odpowiednie do ich rozwoju umysłowego z uwzględnieniem indywidualnych zamiłowań i skłonności, wytworzenie pewnego planu i ciągłości w czytaniu; naogół praca jest niezmiernie wdzięczna, gdyż dzieci wykazują dużo zaufania do wskazówek im udzielanych, kochają książki, lecz niestety, szanować jej nie umiają, praca w kierunku poprawy istniejącego stanu rzeczy idzie bardzo wyłożona i usilna.

Najtrudniejszym zadaniem Biblioteki było unormowanie czytania tych dzieci, które już dużo czytały bez kierunku; to też prośby o książki „o bandytach” „o złodziejach” były na porządku dziennym u chłopców, dziewczynki prosiły o książki treści obyczajowej zupełnie dla ich wieku nieodpowiednie, z radością zaznaczyć musimy, że tego rodzaju fakty przechodzą już w dziedzinę wspomnień, bezwzględnie że na poprawę „gustu” czytelników niemało wpłynął skład książek w Bibliotece, który przedstawia materiał doborowy, bogaty i dla umysłu czytelników odpowiedni.

Z Biblioteki korzystają dzieci szkół powszechnych, wyznaczone przez Wydział Kultury i Oświaty Pozaszkolnej, to są stali czytelnicy Biblioteki i ci otrzymują książki do domu. Poza tem, każde dziecko, które się zgłosi do Biblioteki, otrzymuje książkę do czytania na miejscu.

Przychodzących czytelników mamy koło 100 miesięcznie.

M. Tomaszewska.

ZAGADNIENIA KOMUNALNE.

Jak będzie wymierzany i pobierany podatek dochodowy w Łodzi.

Ministerstwo Skarbu poruczyło Magistratowi m. Łodzi ściąganie podatku dochodowego na razie tytułem próby na jeden rok t. j. 1922. Z podatku tego 30% przypada dla Magistratu, a prócz tego rząd zwraca Magistratowi koszty wymiaru i ściągania.

Samorząd miejski, zdaniem ławnika Badziana, starał się o otrzymanie mandatu wymiaru ściągania podatku ze względu na interes własny. Otrzymujemy 30% od ściągniętej sumy na rzecz miasta — zależy nam przede wszystkim na tem, by sama ściągnięta była jak najwyższa. Ściągając sami, będziemy mieli pewność, że uczyniliśmy wszystko, co można było uczynić, by wymierzyć i ściągnąć jak najwięcej. Korzyści są obopólne. Rząd nie powinien utrzymywać powiększonego sztabu urzędniczego i odejść urzędy skarbowe, a my będziemy w możności dostatecznie wyczerpać oddane nam źródło dochodowe.

Ponadto taki mandat zwiększa w poważnym stopniu prestige samorządu i wreszcie, mojem zdaniem, obywatelstwu miasta nie powinna być obojętną okolicznością, że wymiaru podatków dokonywane wybrany głosami tego samorządu, a nie urzędy państwowe, na które niema obywatel żadnego wpływu.

Kończymy gromadzenie materiału potrzebnego do wymiaru. Druki już gotowe — mamy już również prawie wszystkie spisy, które przygo-

tować mieli właściciele nieruchomości. Urzędy skarbowe przekazały nam część materiału wymiarowego z roku 1921 i te zeznania płatników, które wpłynęły w właściwym terminie t. j. do lipca do Urzędów skarbowych. Tutaj chcę jeszcze wspomnieć, że tym płatnikom, którzy złożyli wspomniane zeznania, przysługiwać będzie prawo reklamacji od sumy wymierzonej i będą mogli przed komisją udowodnić księgami i dokumentami istotny stan swoich dochodów. Tym, którzy tego nie uczynili, komisje wymiarowe wymierzą podatek na podstawie posiadanych danych. Reklamacje dopuszczalne będą tylko w drodze urzędowej do Izby Skarbowej wzgl. Ministerstwa Skarbu, co nie zwalnia nikogo od obowiązku zapłacenia wymierzonej sumy.

Zorganizowaną już jest komisja wymiarowa w liczbie 36 członków i tyluż zastępców. Prezesem jej jest p. prezydent Rzewski.

Za dwa tygodnie przystąpimy do właściwych prac wymiarowych. Komisja wyłoni z siebie 18 podkomisji wymiarowych, które będą urządzały w okręgach. Miasto bowiem podzielone zostało na 18 okręgów. Podkomisje te do prac swych kooptować będą biegłych i rzeczoznawców.

Przez Magistrat wymierzony będzie podatek dochodowy wolnym zawodom — kupcom — przemysłowcom i tym przedsiębiorstwom handlowym i przemysłowym, które nie są zobowiązane do publicznego składania rachunków.

Władze skarbowe bezpośrednio wymierzają podatek dochodowy przedsiębiorstwom handlowym i przemysłowym, zobowiązanym do publicznego składania rachunków (tzw. akcyjnym), oraz wszystkim tym, którzy pobierają stałe uposażenie służbowe, jak urzędnicy państwowi, samorządowi i prywatni, oraz robotnicy.

Komisje posiadają materiał wymiarowy, użyty przy daninie i przy zeszlrocznym wymiarze podatku dochodowego. Ponadto posiadają dużo najnowszych uzupelnień do tego materiału. W wypadkach wątpliwych będą komisje posługiwały się wywiadem i zbieraniem informacyj we wszystkich dostępnych źródłach. Mieszkańców spisanych mamy wszystkich, a to jest najważniejsze — wiemy również, czem się kto trudni. — Określenie zysków nie będzie więc tak bardzo uciążliwe. Będzie tylko wymagało olbrzymiego nakładu pracy.

Naturalnie, że z konieczności stosować się będzie pewne uogólnienia — gdyż wyklęczonem jest w każdym wypadku ściśle zbadać wysokość dochodów. Największą uwagę poświęcimy sferom zamożnym — kapiektwu i przemysłowcom, a przy zawodach wolnych i rzemieślniczych ustalili się prawdopodobnie kilka kategorii dochodów i przeprowadzi się opodatkowanie podług nich.

Ściąganie podatku dochodowego rozpocznie się jednocześnie z wymiarem podatku.

Dział Kulturalno-Oświatowy.

— Wyjaśnienie w sprawie szkolnictwa niemieckiego. W szeregu pism niemieckich zagranicznych, a także w bydgoskiej „Volks-Zeitung“ ukazały się tendencyjne informacje z powodu rzekomo opłakanego stanu szkolnictwa niemieckiego w Polsce.

W związku z powyższem prezydent A. Rzewski wystosował do

wzmiankowanych pism wyjaśnienie, zawierające ściśle dane, dotyczące stanu szkolnictwa niemieckiego w Łodzi. Dane te aż nadto wymownie świadczą o zupełnej bezzasadności wszelkich zarzutów w tej dziedzinie.

Według informacyj przytoczonych przez prezydenta miasta w roku szkolnym 1921/1922 były czynne na terenie Łodzi 22 szkoły powszechne z wykładowym językiem niemieckim, liczące 141 oddziałów. Do szkół

tych uczęszcza 6,044 dzieci płci oboj-
ga. Personel nauczycielski łódzkich
szkół powszechnych liczy 145 osób.

Prócz tego, zgodnie z danymi,
zacierpiętymi w Kuratorjum Szkol-
nem, w tymże roku było czynnych
5 szkół średnich z językiem wykła-
dowym niemieckim, w tej liczbie 4
gimnazja i 1 seminarjum nauczyciel-
skie, liczących ogółem 56 klas i oko-
ło 2,000 uczniów płci obojga. Per-
sonel nauczycielski liczył 105 osób.

**— Delegacja Opiek Szkolnych w
Magistracie.** W środę, dnia 2 b. m.
zwróciła się do prezydenta Rzew-
skiego delegacja zrzeszenia, skupia-
jącego Koła Opiek Szkolnych, w oso-
bach pp.: Szymańskiego i Gapińskiego.
Zadaniem zrzeszenia, które
składa się z przedstawicieli rodziców
dzieci, uczęszczających do miejskich
szkół powszechnych, jest roztocze-
nie opieki nad dźwiatwą szkolną i
współdziałanie w dostarczaniu ubo-
głej dźwiatwie niezbędnych podręczni-
ków i pomocy szkolnej. Zrzeszenie
wzięło sobie za obowiązek wszczęć
energiczną akcję z cenami paskar-
skiemu na kajety szkolne i w tym
celu zamierza uruchomić w najbliż-
szym czasie **własną wytwórnę
zeszytów i przyborów szkolnych.**
Delegaci m. i. wyrazili życzenie, aby
półkolonje letnie zostały przeniesio-
ne z parku Poniałowskiego do par-
ka 3 Maja, który posiada lepsze wa-
ranki zdrowotne i terenowe. Jed-
nym z podstawowych postulatów
zrzeszenia jest walka przeciwko ist-
nieniu klas niższych (do IV-ej) w
szkołach średnich, co wytwarza
szkodliwy przedział między uczniami
tych klas i wychowancami szkół po-
wszechnych, a nadto **uniemożliwia
absolwentom miejskich szkół po-
wszechnych uzyskanie miejsc w
szkołach średnich.** Pragnąc za-
pewnić wychowancom szkół po-
wszechnych możliwość dalszego kształ-
cenia, zrzeszenie postanowiło uru-
chomić szkołę średnią, poczynając
od klasy IV-ej. Ławnik Wydziału
Oświaty i Kultury-dr. Kopeński przy-

rzekł w swoim czasie udzielić loka-
ła na szkołę w nowym gmachu przy
ul. Zagajnikowej. Delegacja imieniem
Opiek Szkolnych wyraziła życzenie,
aby Zarząd Miejski poparł tę akcję,
a nadto domaga się zorganizowania
wzorowej szkoły powszechnej, odpo-
wiadającej wymaganiom współczes-
nym. Wreszcie delegacja wskazała,
że w swojej działalności społeczno-
gospodarczej na terenie szkół napo-
tyka na trudności ze strony nauczy-
cielstwa. Prezydent Rzewski oświad-
czył, że Magistrat chętnie poprze
akcję zrzeszenia w myśl wskazanych
postulatów. Co się zaś tyczy stosan-
ka nauczycielstwa do Opiek Szkol-
nych, to sprawa ta należy do kom-
petencji Inspektora Szkolnego.

Ruch wydawniczy.

Nakładem Magistratu st. m. War-
szawy ukazała się praca Wydz. Sta-
tystycznego p. n. „Rezultaty spisu
nieruchomości i mieszkań wielkiej
Warszawy 1919 r.“ Tom I „Statysty-
ka nieruchomości“.

Statystyka nieruchomości Wielkiej
Warszawy stanowi pierwszą część
opracowania spisu nieruchomości i
mieszkań w r. 1919. Drugą część,
obejmującą statystykę mieszkaniową,
znajduje się w druku i wyjdzie jako
jeden z następnych tomów „Prac
Wydziału Statystycznego“.

Książka wydana jest b. starannie
i zawiera 70 stron druku oraz 16
kolorowych kartogramów.

Kronika miejska.

**— O przeniesienie cmentarza
wojskowego.** Magistrat m. Łodzi
postanowił na wniosek prezydenta
Rzewskiego wystąpić do Zarządu
Grobów Wojennych przy Minister-
stwie Spraw Wojskowych o przenie-
sienie cmentarza wojskowego, mie-
szącego się przy Szosie Konstanty-
nowskiej za torem kolei Kaliskiej
na cmentarz wojskowy w Górec-Pa-
bianickiej.

Wybór miejsca pod cmentarz
przy Szosie Konstantynowskiej nie

odpowiada przepisom sanitarnym, według których ementarze winny być urządzone w odległości 3 kilometrów od granic miasta.

Nadmienić należy, że plan regulacji miasta przewiduje urządzenie na terenach przylegających do Szosy Konstantynowskiej wielkiego parku ludowego. Prace nad urządzeniem tego parku zostały zapoczątkowane w swoim czasie, jednakże bezpośrednie sąsiedztwo ementarza wojskowego uniemożliwia ostateczne zrealizowanie projektu.

— **O usunięcie nieestetycznego budynku.** W swoim czasie Zarząd Tow. Dobroczynności zobowiązał się do usunięcia nieestetycznego budynku herbaciarni szpecącego Górny Rynek i uniemożliwiającego prace nad regulacją rynku,

Wobec tego, że budynek ten wbrew zapewnieniom Zarządu Tow. dotychczas nie został usunięty, magistrat postanowił skierować sprawę na drogę sądową.

— **Trzeci międzynarodowy kongres wychowania.** Dnia 28 lipca r. b. nastąpiło w Genewie otwarcie III-go międzynarodowego Kongresa wychowania (Kongrés a'education morale).

Zadaniem Kongresa jest praca nad wychowaniem przez stowarzyszenia ludzi wszelkich ras, wszelkich narodowości i wszelkich wyznań. Kongres według programu Komitetu nie reprezentuje przekonań żadnej grupy, żadnego stronnictwa. Wszystkim interesującym się sprawą wychowania, niezależnie od ich przekonań religijnych i filozoficznych, zarówno jak od narodowości, dostarczy on sposobności do wyrażenia swych poglądów na tę ważną i aktualną w dobie obecnej sprawę.

Magistrat m. Łodzi wydelegował na powyższy Kongres Władysława Gackiego, ławnika Wydziału Oświaty i Kultury.

— **W sprawie kredytów na budowę szkół powszechnych.** W zwią-

zku z zamierzeniami Magistrata w sprawie budowy nowych gmachów szkolnych udał się prezydent Rzewski do Min. W. R. i O. P., celem omówienia sposobów i terminów asygnowania przez Ministerstwo należnych miastu z tego tytułu kredytów od czego w znacznym stopniu zależy ukończenie budowy projektowanych gmachów jeszcze w ciągu bieżącego roku. Ministerstwo prelimitowało na ten cel 200 milionów marek, z czego miasto otrzymało dotychczas 50 milionów.

W zastępstwie p. o. ministra Łopaszkańskiego, który bawi na urlopie, przyjął prezydenta miasta szef sekcji p. Mikołowski-Pomorski. Na specjalnej naradzie ustalono, że kredyty na budowę szkół będą asygnowane w miarę przedstawienia rachunków z wydatkowanych na ten cel funduszy.

Przy tej okazji p. Mikołowski-Pomorski imieniem Ministerstwa wyraził prezydentowi Rzewskiemu uznanie za dotychczasową wytrwałą i owocną akcję zarządu miejskiego na polu szkolnictwa i dalsze poczynania w tym kierunku.

Osobiste.

Prezydent Rzewski powrócił w dniu 24 ub. m. z urlopu wypoczynkowego i objął urzędowanie.

— **Ustalenie godzin otwierania i zamykania sklepów i zakładów.** W związku z art. 1 nowej ustawy z dnia 14 lutego 1922 r. zmieniającej ustawę z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu, Rada Miejska na posiedzeniu w dniu 20 czerwca r. b. powzięła na mocy sekcji magistratu uchwałę na mocy której handel w sklepach i zakładach winien odbywać się w następujących godzinach:

a) w sklepach piekarskich oraz z mięsem od godziny 7 rano do godziny 5 po południu,

b) w sklepach z wyrobami wyłącznie masarskimi od godziny rano do godziny 8 wieczorem,

c) w drobnych sklepach spożywczych (z pieczywem, owocowo-kolonjalnych, owocarniach, mączno-solnych i t. p.), w sklepach materiałów piśmiennych, księgarniach oraz sklepach mieszanych z mięsem i wyrobami masarskimi od godziny 8 rano do godziny 6 po południu,

d) w sklepach winno-kolonjalnych, kolonjalnych, włókienniczych halach targowych, oraz zakładach fryzjerskich i innych od godziny 9 rano do godziny 7 wieczorem (w sobotę w zakładach fryzjerskich od godziny 10 rano do godziny 8 wieczorem),

I uwaga: z chwilą uderzenia ostatniej godziny handlu sklepy i wszelkie zakłady handlowe winny być bezwarunkowo zamknięte.

II uwaga: w sklepach i zakładach handlowych niema dotychczas praktykowanej przerwy obiadowej jeżeli zaś poszczególne zakłady wprowadzą u siebie przerwę obiadową, w czasie której zakład będzie zamknięty, to przerwa ta winna być wliczona do godzin otwarcia zakładu, tak, aby czas otwarcia sklepu, wliczając przerwę obiadową, nie przekraczał 10 godzin dziennie.

Sklepy, kioski i budki, w których sprzedaje się wyłącznie wodę sodową, wody mineralne i napoje chłodzące, mogą być otwarte w tych samych godzinach co jadłodajnie,

sprzedaż towarów kolonjalno-spożywczych w zakładach połączonych ze sklepami, kioskami i budkami, ja-

ko też cukierniami, mleczarniami, kawiarniami, piwiarniami i t. p. winna się dokonywać tylko w godzinach, określonych dla samodzielnych sklepów tych samych gałęzi handlu.

Organy wykonawcze winny przeprowadzać ścisłą kontrolę nad sklepami, aby po godzinach zamykania nie sprzedawano towarów od tyłu,

w każdym sklepie na miejscu widocznym z zewnątrz dla konsumenta oraz organów wykonawczych winna być umieszczona tablica, poświadczona pieczęcią odpowiedniego urzędu, zawierająca informacje w jakich godzinach sklep jest otwarty dla publiczności.

Jednocześnie Rada Miejska zaprotestowała przeciwko § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1922 r. zmieniającej ustawę z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu, który w krzywdzący dla robotników sposób narusza 8-godzinny dzień pracy.

Z życia miast polskich.

Pomnażanie mieszkań w Lwowie.

Magistrat lwowski postanowił wyłonić specjalną komisję, która skontroluje wszystkie składy materiałów i magazyny, znajdujące się w domach piętrowych przy głównych ulicach Lwowa. Ubikacje, nadające się na mieszkania, będą niezwłocznie na powyższy cel obracane.

Ogłoszenie.

Kierownictwo Rejonu Inżynierjno-Saperskiego Łódź

ogłasza, że drogą przetargu ma być oddana

instalacja oświetlenia elektrycznego

w koszarach 4 pułku artylerji ciężkiej przy ul. 6-go Sierpnia № 34/36. Oferty należy składać do dnia 11-go sierpnia r. b. do godz.

12-iej w poł. w zalakowanej kopercie do Kier. Rej. Inż. - Sap. ul.

Nowo-Targowa Nr. 18 z napisem „Oferta na robotę Nr. 987/153“

Do Oferty należy złożyć wadium w wysokości 100.000 mk. w

papierach państwowych lub gotówką. Bliższych informacji udziela

Referat Elektromechaniczny.

Treść numeru 32-ego:

Trzylicie Wydziału Zdrowotności Publicznej 1919—1921 roku (Dokończenie).

Dział Sprawozdawczy.

Protokół posiedzenia Rady Patronackiej z 15 marca 1922 roku.— Protokół posiedzenia Rady Patronackiej z dnia 24 kwietnia 1922 roku.— Sprawozdanie z lustracji gospodarki miejskiej miasta Łodzi.— Sprawozdanie z działalności Miejskiej Wypożyczalni książek dla dzieci i młodzieży w czasie od 18 marca do 1 lipca 1922 roku.

Zagadnienia komunalne:

Jak będzie wymierzany i pobierany podatek dochodowy w Łodzi.

Dział kulturalno - oświatowy.

Wyjaśnienie w sprawie szkolnictwa niemieckiego.— Delegacja Opiek Szkolnych w Magistracie.— Ruch wydawniczy.—

Kronika miejska.

Z życia miast polskich.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że na mocy orzeczenia Izby Czwartej Sądu Najwyższego w Warszawie z dnia 21 czerwca 1922 (Rej. A. 723) zaskarżona decyzja Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z d. 20. I. 1922 S.M. 4265 w sprawie nieuwzględnienia podwyższenia stawek podatku szkolnego została uchylona.

W związku z powyższym Magistrat m. Łodzi wzywa niniejszym wszystkich płatników podatku szkolnego, którzy dotychczas w opłacie zalegają, do niezwłocznego wpłacenia należnych kwot podatku w kasie miejskiej m. Łodzi, najpóźniej zaś do dnia 31 sierpnia r. b.

Niewpłacone w powyższym terminie zaległe sumy podatku będą ściągane przymusowo wraz z kosztami egzekucyjnymi.

Płatnikom, którym wpłacone kwoty podatku szkolnego były zaliczone na poczet innych miejskich podatków, rozesłane będą oddzielne zawiadomienia.

Łódź, dnia 4 sierpnia 1922.

MAGISTRAT m. ŁODZI.
Prezydent w/z. **Badzian**
Ławnik Magistratu.

Licytacje przymusowe.

Dnia 9 sierpnia 1922 r. od godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przy ulicy: Konstantynowska 3, wazon, Nowomiejska 2, koszule, N. Rynek 6, waga, N. Rynek 6, waga, Ogrodowa 3, zegar, Piotrkowska 54, kredens.

Dnia 10 sierpnia 1922 r. od got. 9-ej rano odbędą się licytacje przy ulicy: Piotrkowska 229, 1 para obuwia, Długa 118, biurko i stół.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.